

ПРОБЛЕМА ВІДПОВІДНОСТІ ВИКЛАДУ ОБСЯГУ ТА ЗМІСТУ ФІЛОСОФІЇ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

Шейко С.В.,

к. філос. наук, доцент, професор кафедри
гуманітарних і соціальних дисциплін,

В сучасних умовах методологічні проблеми філософсько-наукового пізнання пов'язані з необхідністю дослідження проблеми інформаційного забезпечення. Людина, як суб'єкт пізнання повсякчас виступає креативним носієм постійного творення якісно-нової інформації. Наукова інформація є обов'язковою властивістю сучасної світової філософії та плюралістичного різноманіття філософських напрямків та течій в епоху постмодернізму. Теперішній рівень наукового пізнання характеризується надзвичайно насиченими найрізноманітнішими формами та змістом інформації в філософській царині. Найвпливовішими постають сучасні інформаційні технології та засоби масової комунікації. Інформаційний потік результатів наукового пізнання постійно розширюється, а його інформаційний вплив на суспільство та людину може виявити певну агресивність та загрозу свободі волі людини, її креативних можливостей. За подібних обставин підготовлена до сприйняття людина успішно знаходить потрібну філософсько-наукову інформацію, але й величезний масив інформації, в той же час, «полює» на людину.

Таким чином, в сучасному інформаційному суспільстві насиченість різноманіття філософсько-наукових знань збільшується в геометричних пропорціях, насамперед за кількісними ознаками. З одного боку, цей процес має незаперечне конструктивне значення, він сприяє подальшому розвитку філософських традицій, створення поліфонії філософських напрямків та течій, розповсюдження історико-філософських знань, ствердженню життєво необхідних цінностей, ідеалів та переконань. З іншого боку, нинішній науковий потенціал людства з його історичною пам'яттю та величезним обсягом освоєння суспільно-історичної практики змушують виявляти певну стриманість завдяки критичному мисленню та обережності зі сприйняттям феномену інформаційної філософської культури в її розвитку протягом тисячоліть. Важливим залишається кількісний підхід щодо розвитку сучасного інформаційного потоку, а саме, його постійного розширення. У зв'язку із цим, постає глобальна проблема: чи здатне людство й далі нести величезний багаж наукової інформації, що неминуче збільшується в геометричній прогресії? Чи не стане в майбутньому інформаційний потік тим важким «тягарем», що виснажить суб'єкта пізнання та навіть розчавить самовпевненого, вільного у наукових пошуках дослідника?

Зростаюча швидкими темпами кількість наукової інформації, попри класичну методологічну практику диференціації та інтеграції різноманітних сфер філософського знання, здатна викликати в науковця крайнощі

гносеологічного песимізму – непорозуміння, розгубленість, «трагізм особистості», «кінець історії та науки», або ж взагалі самоусунення від прагнення освоювати дійсність, небажання критично вивчати реальність, об'єктивно пізнавати світ.

Певною дилемою перед дослідником постає вивчення якісного аспекту розвитку інформаційного потенціалу, методологічних принципів філософії науки, в контексті якої визначається інваріантність ставлення до сприйняття сучасного інформаційного поля. Потрібна інформація, яку використовує особистість, повинна визначатися не стільки кількістю, а навпаки змістовною якістю. Особистість науковця має виявляти розбірливість та формувати у собі творче критичне мислення. Формуванню цих вмінь повинна сприяти філософсько-гуманітарна освіта та практичне втілення моральних принципів: гідності, свободи волі людини, патріотизму. Світогляд молодого науковця має ґрунтуватися на кращих зразках світової філософської науки та культури.

При застосуванні сучасних інформаційних технологій у процесі викладання філософсько-гуманітарних дисциплін, потрібно дотримуватися методологічних принципів філософії: єдності кількості та якості щодо освоєння змісту філософського знання, а також відповідних принципів діалектики – інтеграції та диференціації наукового знання, єдності історичного та логічного, сходження від абстрактного до конкретного, а також прагнення до цілісного освоєння світу.

Список використаних джерел

1. Кримський С.Б. Межа тисячоліть – зміна вимірів в історії. Про софійність, правду, смисли людського буття : збірник наук.-публіц. і філос. ст. Київ, 2010. С 273–289.

2. Штанько В.І., Бордюгова Т.Г. Інформаційне суспільство: соціальнофілософські проблеми становлення: Навч. посібник – Харків: ХНУРЕ, 2012. – 172 с.